

# TỔNG SẢN PHẨM QUỐC DÂN GNP (GROSS NATIONAL PRODUCT)

NGUYỄN ĐÌNH THỌ

Tổng sản phẩm quốc dân danh nghĩa (nominal GNP) của một quốc gia là tổng giá trị tính bằng tiền của tất cả các sản phẩm (hàng hoá hữu hình, dịch vụ) sản xuất được của nền kinh tế nước đó trong một giai đoạn.

Tổng sản phẩm quốc dân thật (real GNP) là tổng giá trị tính bằng tiền của tất cả các sản phẩm sản xuất được của nền kinh tế một nước trong một giai đoạn, được tính toán theo giá của một năm chuẩn cố định (a fixed base year).

Suất thay đổi hàng năm của GNP thật được gọi là suất tăng trưởng (growth rate) của nó:

$$\text{Suất thay đổi hàng năm của GNP thật} = \frac{\text{GNP thật (năm } i) - \text{GNP thật (năm } i-1)}{\text{GNP thật (năm } i-1)} \times 100\%$$

Tổng sản phẩm quốc dân trên đầu người (real GNP per capita) của một quốc gia được định nghĩa:

$$\text{GNP thật / đầu người} = \frac{\text{GNP thật}}{\text{dân số}}$$

Khi GNP thật trên đầu người tăng có nghĩa là tổng sản lượng tăng nhanh hơn dân số. Như vậy, mức sống trung bình (average standard of living) tăng (1)

Người ta định nghĩa suất tăng trưởng của GNP thật trên đầu người hàng năm như sau:

$$\text{Suất tăng trưởng GNP thật/đầu người (hàng năm)} = \frac{\text{GNP thật/đầu người của năm thứ } i - \text{GNP thật/đầu người của năm thứ } i-1}{\text{GNP thật/đầu người của năm thứ } i-1} \times 100\%$$

$$\text{GNP thật /đầu người của năm thứ } i-1$$

Khe hở GNP (GNP gap) là sự khác biệt giữa sản lượng tiềm năng (2) và sản lượng thực tế (actual output)

$$\text{Sản lượng tiềm năng} - \text{Sản lượng thực tế} \times 100\%$$

$$\% \text{ Khe hở GNP} = \frac{\text{Sản lượng thực tế} - \text{Sản lượng tiềm năng}}{\text{Sản lượng tiềm năng}}$$

Khi tính toán GNP chúng ta cần chú ý:

(1) Tránh trùng lặp (tính 2 lần). Thí dụ, giá trị của xe hơi được sản xuất là một phần để tạo thành GNP thì giá trị của vỏ xe mà nhà sản xuất vỏ xe bán cho nhà sản xuất xe hơi đã tính trong giá trị của chiếc xe hơi, cho nên không được tính nữa. Nếu không, giá trị của vỏ xe hơi đã được tính hai lần.

Vì vậy để tránh việc tính hai lần này, đôi khi người ta còn định nghĩa GNP là tổng giá trị của các sản phẩm cuối cùng mà một nền kinh tế sản xuất được trong một giai đoạn và tính GNP bằng cách cộng tất cả các giá trị gia tăng (3) của tất cả các doanh nghiệp trong nền kinh tế

(2) Tất cả các sản lượng phải được tính toán trong GNP. Vấn đề chính ở đây là một số sản phẩm không được bán trên thị trường và như vậy, rất khó định giá trị của chúng.

Lấy thí dụ như tính toán dịch vụ do một căn nhà cung cấp cho người chủ sở hữu nó đang ở. Vì họ sở hữu căn nhà này và không trả tiền thuê, nhưng dịch vụ này phải bao gồm

## Dón đọc

# phát triển kinh tế

số 9

(tháng 5-1991)

- Mấy suy nghĩ về tư vấn quản trị kinh doanh (ĐOÀN DŨNG)
- Những điểm pháp lý trong Luật Lao động (THẠCH TRUNG NHÂN)
- Sản phẩm nhìn từ góc độ cạnh tranh (HUỖNH VĂN THANH)
- Kinh tế Nam Triều Tiên hai năm qua (VĂN THÁI)
- Kinh nghiệm của Nam Triều Tiên về phát triển kinh tế (DD.)
- Vài nét về chính sách ngoại hối của các nước đang phát triển (LÊ THUẬN KHUÔNG)
- Mô hình ma trận trong hoạt động Marketing (HỒ ĐỨC HÙNG)
- Thị trường chứng khoán (NGUYỄN ĐÌNH THỌ)
- Giải quyết tình trạng các đơn vị sản xuất kinh doanh làm ăn thua lỗ như thế nào? (QUỖNH NGUYỄN)
- Tư tưởng cách tân kinh tế của Vương An Thạch (XUÂN HUY)
- Kế sách toàn diện để vực dậy nền Kinh tế Việt Nam (SN)

TẬP SAN PHÁT TRIỂN KINH TẾ MONG ĐÓN NHẬN Ý KIẾN ĐÓNG GÓP, PHÊ BÌNH VÀ BÀI VỞ CỦA TẤT CẢ BẠN ĐỌC VÀ CỘNG TÁC VIÊN, KỂ CẢ CÁC BẠN SINH VIÊN ĐANG THEO HỌC NGÀNH KINH TẾ.

# CHÍNH SÁCH AN DÂN

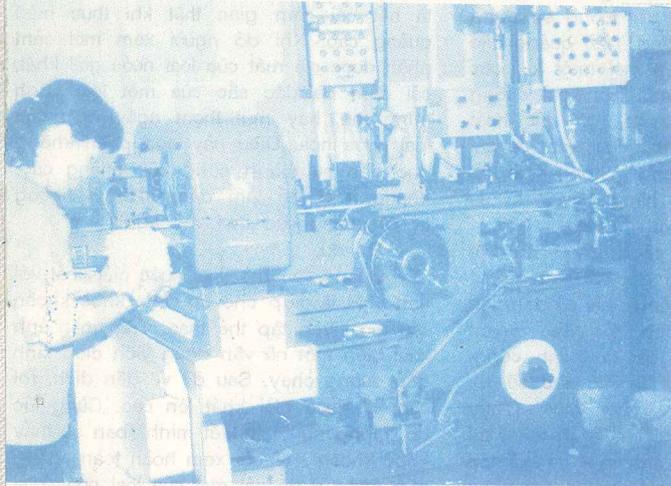
Không có hằng sản mà có hằng tâm thì chỉ có kẻ sĩ mới làm được. Còn là dân thường, nếu không có hằng sản thì cũng không có hằng tâm. Không có hằng tâm thì lương tuồng, quàng xiên, gian dối, bậy bạ, không việc gì là không dám làm. Đến lúc phạm tội rồi mới vin vào đó mà chém giết thì là mị dân. Sao lại có bậc nhân đức ở ngôi cao mà có thể làm chuyện mị dân như vậy?

Cho nên bậc minh quân điều chế tài sản của dân thì phải làm sao cho dân ngưỡng lên đủ thờ (nuôi nấng, phụng dưỡng) cha mẹ, cúi xuống đủ nuôi vợ con; trúng mùa thì no đủ suốt đời, mất mùa thì tránh

được cảnh chết đói; sau đó khiến dân làm theo điều thiện thì dân rất dễ làm theo.

Nay người ta điều chế tài sản của dân, làm cho dân ngưỡng lên không đủ thờ cha mẹ, cúi xuống không đủ nuôi vợ con; trúng mùa vẫn khổ suốt đời, mất mùa thì không thoát khỏi nạn tử vong; như thế thì lo cứu khỏi cái chết sợ còn không xong, thì giờ rảnh rang đâu mà làm việc lễ nghĩa! Nhà vua nếu muốn thi hành chính sách đó thì sao không trở về cái gốc?

MANH TỬ  
(LƯƠNG HUỆ VƯƠNG)



trong GNP vì nếu người chủ không ở và cho thuê thì họ sẽ nhận được tiền thuê. Đây là loại tiền thuê không trả (imputed rent) nhưng phải được xem xét, nghĩa là phải tính trong GNP.

Tuy nhiên, những dịch vụ tình nguyện, những việc trong nhà (dọn dẹp nhà cửa...), những việc tự làm để giải trí cũng như những việc làm bất hợp pháp v.v... không được tính trong GNP.

(3) Giá trị của sản phẩm vừa được sản xuất cũng là một phần của GNP. Thí dụ, một căn nhà vừa được xây dựng thì phải tính vào GNP; một căn nhà cũ được bán thì không tính vào GNP nhưng dịch vụ mua bán nhà của doanh nghiệp dịch vụ thì phải tính vào GNP.

(4) GNP đo lường giá trị sản lượng sản xuất được của một quốc gia bằng các yếu tố sản xuất mà quốc gia đó sở hữu. Như vậy một phần của GNP được sản xuất ở ngoài nước. Thí dụ, một người Việt Nam làm việc tại Nhật thì thu nhập của ông ta được tính vào GNP của Việt Nam. Hãng xe Honda của Nhật sản xuất tại Ohio (Mỹ) thì lợi nhuận của nó được tính vào GNP của Nhật v.v... Vì vậy các nhà kinh tế còn dùng tổng sản phẩm nội địa GDP (Gross domestic product) để đo lường sản lượng sản xuất bởi những yếu tố sản xuất nội địa của một nước, bất kỳ ai sở hữu nó (trong nước hay ngoài nước).

(5) Khi tính GNP, giá trị của sản phẩm được tính theo giá cả của thị trường. Thí dụ, nếu sản phẩm được đánh thuế thì khi định giá trị của nó phải bao gồm luôn thuế, và như vậy, chúng ta sẽ gặp khó khăn đối với các sản phẩm không được bán ở thị trường như các dịch vụ bảo vệ an ninh, quốc phòng... Trường hợp này, người ta tính bằng lương trả cho cán bộ công nhân viên nhà nước thực hiện các dịch vụ này.

(6) GNP thay đổi theo thời gian vì giá cả và sản lượng thay đổi theo thời gian.

## GHI CHÚ:

(1) GNP đầu người cho chúng ta tổng quan về sự chênh lệch sản lượng bình quân ở những thời điểm khác nhau của một nước và ở những nước khác nhau nhưng nó không thể cho chúng ta biết một cách chính xác mức sống vật chất cũng như tinh thần (sự hạnh phúc) của người dân. Để so sánh tiêu chuẩn sống, người ta phải dùng thêm các chỉ số thống kê khác như tuổi thọ bình quân đầu người v.v...

(2) Sản lượng tiềm năng (potential output) là mức sản lượng mà một quốc gia có thể sản xuất được nếu tận dụng toàn bộ nguồn sức lao động của nước đó.

(3) Giá trị gia tăng (value added) của một doanh nghiệp bằng giá trị sản phẩm sản xuất được trừ cho giá trị nguyên vật liệu mà doanh nghiệp sử dụng cho việc sản xuất. Đây là sự đóng góp vào giá trị của sản lượng do sức lao động và tư bản (capital) của doanh nghiệp.

NDT.

## TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. S.Fischer, R.Dornbusch, R.Schmalense: ECONOMICS - Mc Graw - Hill, 1988
2. P.A Samuelson, W.D.Nordhaus: ECONOMICS - Mc Graw-Hill, 1985
3. G.L Bach: ECONOMICS - Prentice -Hall, 1982
4. Nguyễn Đình Thọ, Hồ Đức Hùng, Nguyễn Thị Liên Diệp (Chủ biên): KINH TẾ THỊ TRƯỜNG - Khoa QTKD, Trường ĐHKTP. HCM, 1991.